

AMK-Syd
07-09-2018/HFP

Udviklingen på arbejdsmarkedet RAR Sydjylland

September 2018

Forord

Beskæftigelsesområdet er omfattende og har stor betydning. Mange borgere er i kontakt med beskæftigessystemet, og der er en vifte af ydelser og indsatser, som administreres af jobcentre og a-kasser.

Det regionale samarbejde er afgørende for en virksomhedsindsats til gavn for både borgere og virksomheder. Det er vigtigt, at både RAR-medlemmer og andre aktører i den regionale beskæftigelsespolitik og indsats har et vidensgrundlag for at kunne forstå, udvikle og koordinere de indsatser, der er behov for regionalt.

Notatet skal sammen med hjemmesiderne rar-bm.dk, jobindsats.dk og star.dk bidrage til at skabe et fælles vidensgrundlag for RAR-medlemmerne samt øvrige interessenter i den sydjyske beskæftigelsesindsats.

Notatet skal gøre det nemmere at vurdere og diskutere, hvordan det går med beskæftigelsesindsatsen i det regionale arbejdsmarkedsområde (RAR). Notatet bør læses sammen med oversigtsnotatet over status på resultater og indsats i Syddjylland, hvor der gives et overblik over bl.a. jobcentrenes målgrupper på offentlig forsørgelse.

Indhold: Status og overblik på arbejdsmarkedet

- Notatet indleder med at vise udviklingen i lønmodtagerbeskæftigelsen samlet og fordelt på RAR-områder samt på brancher.
- Afsnittet om jobomsætningen giver et billede af, hvor mange jobåbninger der er i området.
- Dernæst følger et overblik over rekrutteringssituationen, hvor der først vises udvalgte tal fra rekrutterings-surveyen, samt den seneste udvikling i ledigheden.
- Til sidst vises de seneste forventninger til udviklingen på arbejdsmarkedet, herunder ledighedsudviklingen, beskæftigelsesudviklingen og arbejdsstyrken.

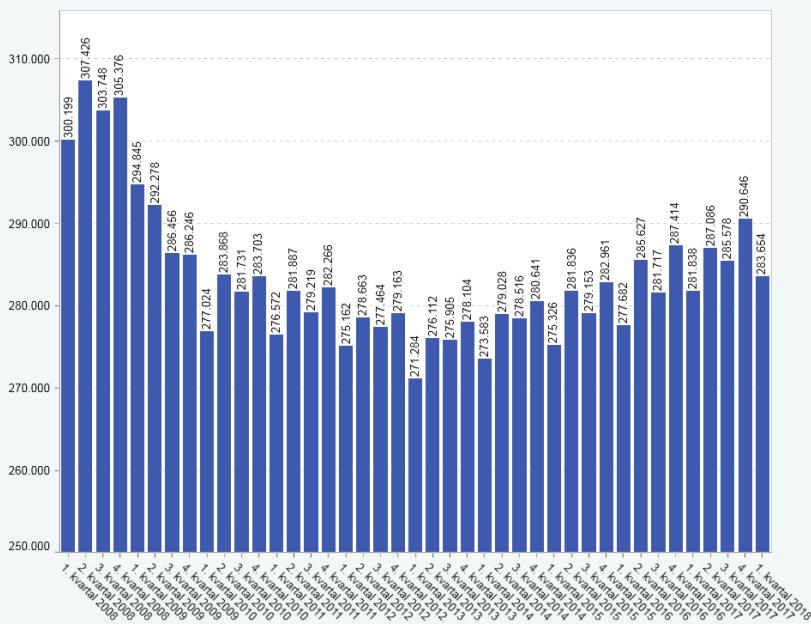
Begreber og definitioner – se bagerst i notatet

Beskæftigelsesområdet kan være komplekst. Tit har begreber og definitioner stor betydning for de tal, der præsenteres, og hvad det er for konklusioner, der kan drages. Vi har valgt at medtage centrale definitioner bagerst i notatet. Til alle figurer er benyttet data fra Jobindsats.dk

Oversigtsnotatet udarbejdes af STAR/Arbejdsmarkedskontor Syd til alle faste møder i RAR.

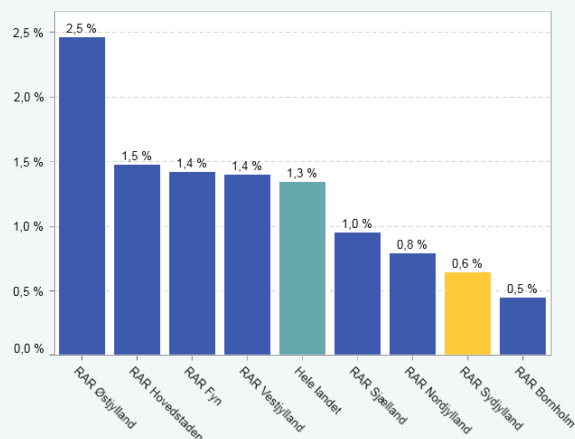
Udviklingen i beskæftigelsen

Fig. 1: Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i Sydjylland (arbejdssted), 2. kvartal 2008 - 1. kvartal 2018

Kilde: DanmarksStatistik (LBESK31) og egne beregninger

Fig. 2: Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere (arbejdssted), 1. kvartal 2017 - 1. kvartal 2018

Kilde: DanmarksStatistik (LBESK31) og egne beregninger

Tabel 1: Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i Sydjylland opgjort på branche (arbejdssted), 1. kvartal 2017 - 1. kvartal 2018

Brancher	1. kvartal 2017	1. kvartal 2018	Udvikling i antal	Udvikling i pct.
Alle erhverv	281.838	283.654	1.816	0,6%
Bygge og anlæg	17.792	17.824	32	0,2%
Ejendomshandl. mm.	3.103	3.140	37	1,2%
Erhvervsservice	24.064	23.736	-328	-1,4%
Finansiering og forsikring	5.895	5.964	69	1,2%
Handel og transport mv.	67.636	67.991	355	0,5%
Industri mm.	58.763	58.738	-25	0,0%
Information og komm.	4.079	4.381	302	7,4%
Kultur og anden service	8.166	8.455	289	3,5%
Landbrug mm.	6.365	6.756	391	6,1%
Offentlige erhverv	85.969	86.653	684	0,8%

Kilde: DanmarksStatistik (LBESK31) og egne beregninger.

Note: Beskæftigelsestallene er baseret på e-indkomst og omfatter dermed kun lønmodtagere. Da data er fra Danmarks Statistik, kan de ikke sammenlignes med tal på jobindsats.

Beskæftigelsen i Sydjylland fortsætter sin stigende tendens. Som figur 1 viser, er den sydjyske beskæftigelse det seneste år steget med 1.800 fuldtidsbeskæftigede. Det svarer til en stigning på 0,6 pct. Lønmodtagerbeskæftigelsen er steget med mere end 12.000 siden lavpunktet i 1. kvartal 2012.

Sydjylland har det seneste år en vækst, der ligger under landsgennemsnittet. Figur 2 viser, at beskæftigelsen udvikler sig lidt forskelligt i landsdelene i Danmark. Det er især områderne med de helt store byer, der har størst fremgang i beskæftigelsen. Det er København og Østjylland med Aarhus. Årsagen er blandt andet, at der er størst fremgang i den private service, der især er koncentreret omkring de største byer. Sydjylland har faktisk den næstmindste relative vækst.

Sydjylland har en større vækst i landbrugsbeskæftigelsen, mens fremgangen i de store beskæftigelsesbrancher såsom handel, industri, erhvervsservice og bygge/anlæg lige nu er mindre end landsudviklingen.

Samlet set er beskæftigelsen på landsplan stigende det seneste år med 1,3 pct. eller 29.600 flere fuldtidsbeskæftigede.

Der er fremgang i beskæftigelsen efter bopæl i størsteparten af kommunerne i Sydjylland. Der ses fremgang i alle kommuner. Den største relative beskæftigelsesfremgang ses i Sønderborg, Fredericia, Kolding og Vejle (maj 2018).

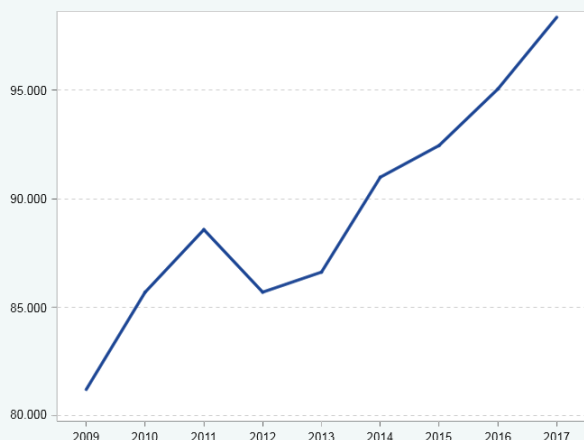
Ser vi i tabel 1 udviklingen i beskæftigelsen fordelt på brancher i det seneste år, ses de største stigninger i beskæftigelsen i Sydjylland inden for handel/transport, offentlige erhverv, information/kommunikation og landbrug.

Erhvervsservice oplever tilbagegang i beskæftigelsen. Det er faktisk her, at man på landsplan oplever størst vækst. Industri er stort set uændret i beskæftigelsen, jf. tabel 1.

Der forventes også i de kommende år en vækst i beskæftigelsen i Sydjylland. Der ventes en vækst på 1,9 pct. frem mod 2019, svarende til godt 7.020 personer. De største stigninger forventes inden for privat service, herunder også handel, men der forventes også stigninger inden for industrien og bygge/anlæg.

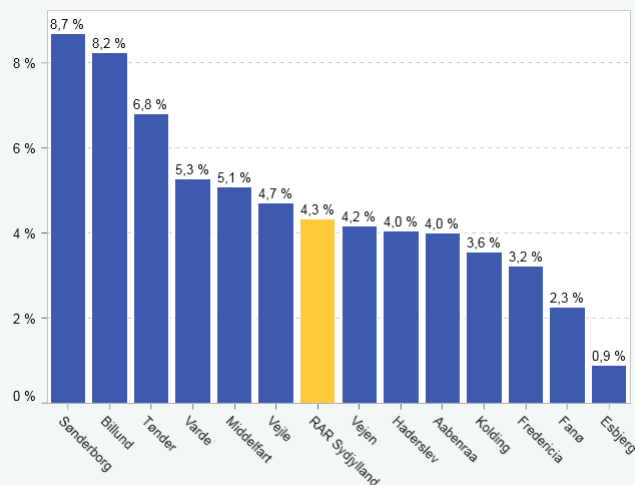
Jobomsætning

Fig. 3: Udvikling i jobomsætningen i RAR-Syddjyland opgjort pr. år (2009-2017)

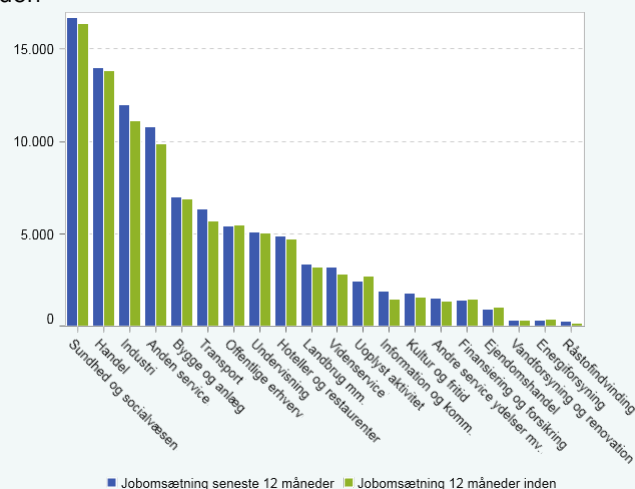
Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger (særkørsel)

Fig. 4: Udvikling i jobomsætningen fordelt på kommuner, seneste år (maj 2017–april 2018), sammenlignet med 12 måneder forinden

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger (særkørsel)

Fig. 5: Jobomsætningen i RAR-Syddjyland fordelt på brancher, seneste år (maj 2017–april 2018), sammenlignet med 12 måneder forinden

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger (særkørsel)

Både under høj- og lavkonjunkturer er der en høj jobomsætning på det danske arbejdsmarked. I hele landet er der årligt mellem 650.000-745.000 jobåbninger.

I Syddjyland har der siden 2009 været mellem 75- og 100.000 jobåbninger. Som figur 3 viser, har jobomsætningen været støt stigende fra 2013-17.

Den årlige jobomsætning har – bortset fra 2012-13 – været stigende siden 2009, og jobomsætningen, og dermed aktiviteten på det sydjyske arbejdsmarked, er i dag i omegnen af 25 pct. større end lige efter krisen.

Den største relative stigning i jobomsætningen finder sted i Sønderborg, Billund, Tønder, Varde, Middelfart og Vejle. Alle kommuner i RAR Syddjyllands område oplever fremgang i det seneste år.

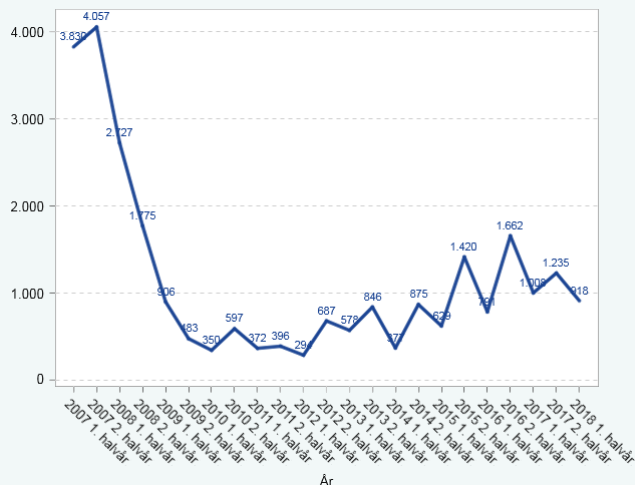
Alle kommunerne har desuden en markant fremgang i jobomsætningen siden 2009.

Samlet set har der det seneste år i Syddjyland været en stigning i jobomsætningen på 4,3 pct., hvilket svarer til 4.135 flere jobåbninger henover en 12 måneders periode.

Fordelt på brancher er jobomsætningen i Syddjyland størst inden for den offentlige sektor, sundhed og socialvæsen, samt bl.a. brancherne handel, industri, anden service og bygge/anlæg – og der ses ligeledes en lille fremgang i jobomsætningen i de største brancheområder i forhold til samme periode året før.

Rekrutteringssituationen på arbejdsmarkedet

Fig. 6: Udvikling i forgæves rekrutteringer (mangel), 1. halvår 2007 – 1. halvår 2018, RAR Syddjylland

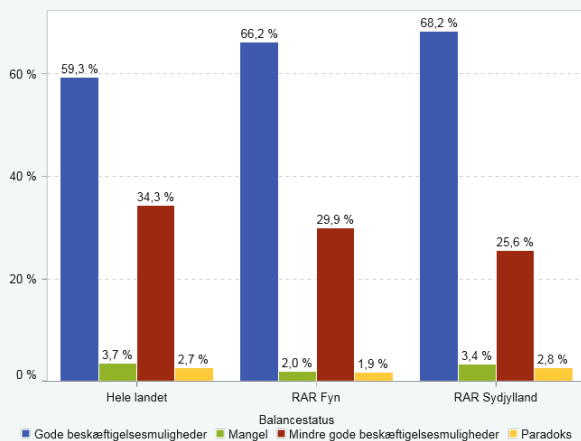
Kilde: Star rekrutteringssurvey, 2007-2016

Tabel 2: Forgæves rekrutteringer opgjort på brancher, RAR-Syddjylland, forår 2018

Branche	Antal	Pct. ift. beskæftigede
Samlet	2018	0,5
Rejsebureau, rengøring og anden operationel service	362	2,1
Handel	336	0,5
Bygge og anlæg	323	1,5
Industri	285	0,5
Sundhed og socialvæsen	175	0,3
Hotel og restauration	158	1,1
Transport	75	0,3
Videnservice	61	0,4
Landbrug, skovbrug og fiskeri	59	0,4
Information og kommunikation	43	0,8
Finansiering og forsikring	40	0,6

Kilde: Star rekrutteringssurvey, forår 2018

Fig. 7: Andel stillingskategorier efter balancestatus i Arbejdsmarkedsbalancen, forår 2018

Kilde: Arbejdsmarkedsbalancen og rekrutteringssurvey, forår 2018

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering udarbejder hvert halvår Arbejdsmarkedsbalancer for hvert af de 8 RAR-områder.

Rekrutteringsproblemerne på landsplan svarer til, at virksomhederne måtte opgive at ansætte de ønskede medarbejdere til 16.800 stillinger. Det svarer til 0,6 procent af den samlede beskæftigelse i Danmark – og der ses en stigende udvikling. Der er omkring 650.000-750.000 jobåbninger årligt på det danske arbejdsmarked. Set i forhold hertil udgør antallet af forgæves rekrutteringer i foråret 2018 således en begrænset andel.

I Syddjylland var der i foråret 2018 2.018 forgæves rekrutteringer. Det er en stigning i forhold til den samme periode året før på 2 pct. Hele landet har en stigning på 9 pct. Omfanget i Syddjylland svarer til 0,5 pct. af den samlede sydjyske beskæftigelse og er dermed på linje med omfanget for hele landet.

I Syddjylland er der virksomheder inden for nogle erhvervsgrupper, der har sværere ved at rekruttere end andre.

Som det fremgår af tabel 2, ses det største antal forgæves rekrutteringer i branchen rengøring m.m. med 362 forgæves rekrutteringer. Det svarer til en andel på 2,1 pct. af beskæftigelsen i branchen.

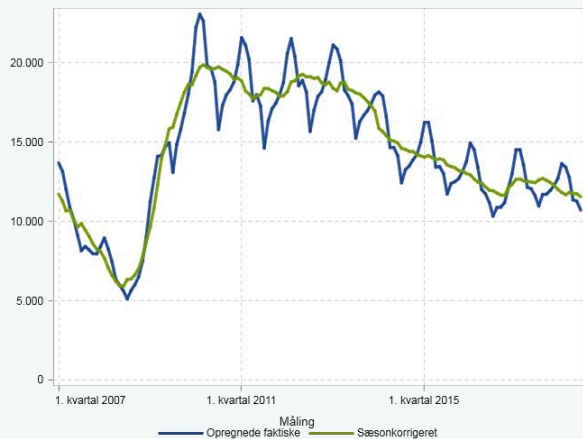
Herefter følger handel med 336 forgæves rekrutteringer samt bygge/anlæg og industri med hhv. 323 og 285 forgæves rekrutteringer.

Figur 7 viser, hvordan jobmulighederne aktuelt er for ca. 850 stillingsbetegnelser i Syddjylland via Arbejdsmarkedsbalancen, hvor de enkelte stillingsbetegnelser placeres i fire forskellige kategorier fra mindre gode beskæftigelsesmuligheder til mangelområder.

Baggrunden for balancen er at sammenholde statistiske oplysninger om ledighed, mangel på arbejdskraft, beskæftigelse og jobåbninger på det regionale arbejdsmarked. Arbejdsmarkedsbalancen viser, at størstedelen af stillingsbetegnelserne på det sydjyske arbejdsmarked er placeret i kategorierne gode beskæftigelsesmuligheder eller mangel, mens kun 25,6 pct. er placeret i mindre gode beskæftigelsesmuligheder. Det er en lavere andel end niveauet for hele landet og skal bl.a. ses i lyset af den lave ledighed, der er i Syddjylland, sammenlignet med landsniveauet.

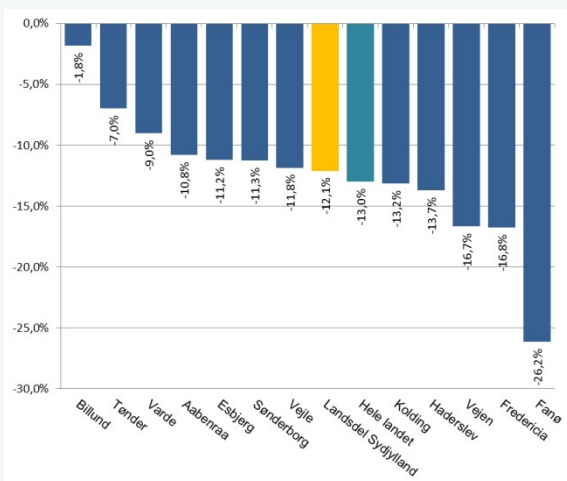
Udvikling i ledigheden

Fig. 8: Udvikling i bruttoledigheden i RAR Syddjylland, sæsonkorrigeret og faktisk antal ledige, 1. kvrt 2007 – juli 2018

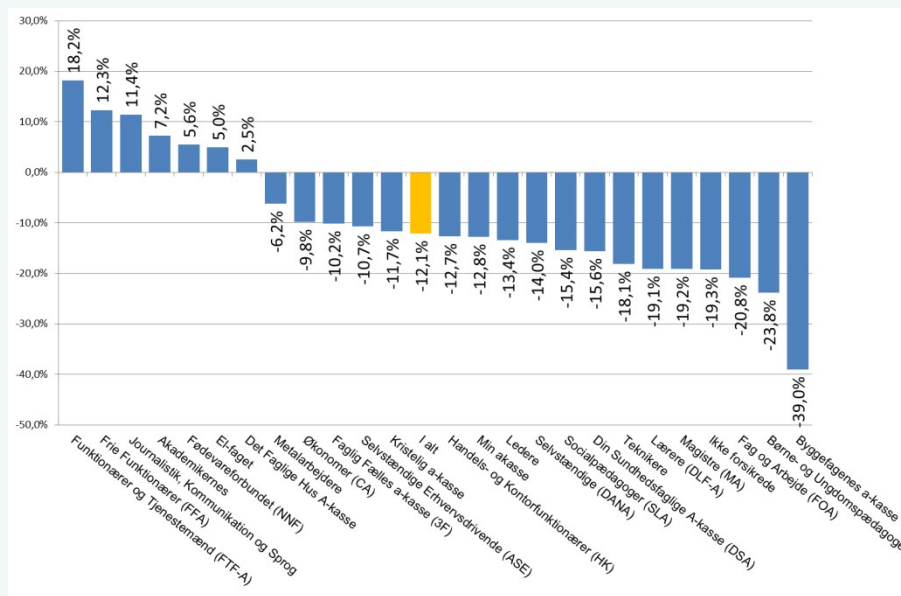
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Fig. 9: Udvikling i ledighed, juli 2017 – juli 2018

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Fig. 10: Ledighedsudviklingen fordelt på a-kasser, juli 2017 – juli 2018

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Ledigheden har de seneste år været faldende i Syddjylland. I figur 8 kan den sæsonkorrigerede ledighed ses. Her fremgår det, at den sæsonkorrigerede ledighed i juli 2018 er steget med 36 personer i Syddjylland svarende til en stigning på 0,3 pct. i forhold til juni 2018. Der er nu 12.156 ledige svarende til 3,4 pct. af arbejdsstyrken i Syddjylland. På landsplan er den sæsonkorrigerede ledighed faldet med 391 personer, svarende til 0,4 pct., og ledighedsprocenten er nu på 3,9 pct. af arbejdsstyrken.

I Syddjylland er der i juli 2018 i alt godt 9.821 bruttoledige eller 2,9 pct. af arbejdsstyrken. Der har været et fald på 1.352 fuldtids personer i det seneste år i Syddjylland.

I hele landet har der været et fald på 14.361 ledige, og der er dermed 96.172 ledige. Ledighedsprocenten er nu på 3,5 pct. af arbejdsstyrken

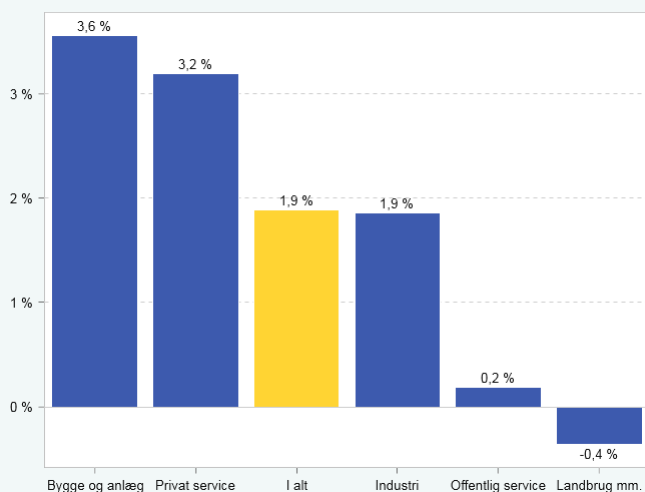
I RAR Syddjylland har Billund, Varde og Vejle den laveste ledighed, mens Fredericia og Fanø har den højeste. Fanø har det største fald i ledigheden på 26 pct. (se figur 9).

Ser man i figur 10 på udviklingen for de forskellige a-kasser, så har bl.a. Byggefagene, BUBL og FOA faldende ledighed. Der ses omvendt stigende ledighed for bl.a. funktionærer, journalister og akademikere. Ledigheden er i forvejen meget lav for flere af disse a-kasser.

De største absolutte fald i ledigheden ses for 3F, FOA og Kristelig a-kasse. Her faldt ledigheden med hhv. 145, 119 og 106 fuldtidsledige.

Forventninger til ledighed og beskæftigelse (fremskrivninger)

Fig. 11: Fremskrivning af beskæftigelsen fordelt på sektor, fremskrivning fra 2016-19

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

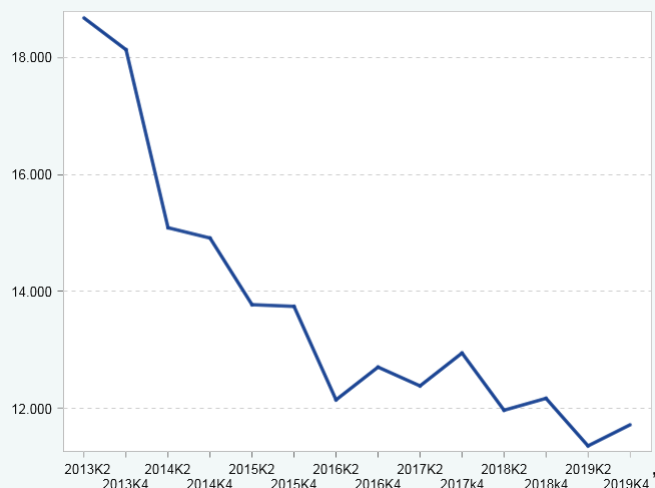
Af figur 11 fremgår det, at der frem til år 2019 forventes en stigning i beskæftigelsen på 1,9 pct., svarende til godt 7.020 personer.

Det er overvejende den private servicesektor, som tegner sig for denne stigning i beskæftigelsen. Her forventes det, at der kommer ca. 4.900 flere i job.

Derudover er der også fremgang i beskæftigelsen i henholdsvis bygge-/anlægssektoren og industri. Udviklingen skal ses i en forventning om fremgang i den danske økonomi med stigende indenlandsk forbrug og stigende eksport. Eksporten udgør fortsat en væsentlig drivkraft bag fremgangen i prognoseperioden.

Der er desuden en mindre stigning i den offentlige sektor i perioden, men et mindre fald i landbrugssektoren.

Fig. 12: Udvikling i ledigheden for RAR-området, fremskrivning fra 4. kvartal 2017 – 4. kvartal 2019

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Ser man nærmere på fremskrivningen af ledigheden, så forventes denne at falde i takt med, at der sker en stigning i beskæftigelsen. Det fremgår af figur 12, at ledigheden fra 2017 til 2019 ventes at falde med ca. 1.200 bruttoledige, hvilket svarer til et fald på 9 pct.

Ser man i tabel 3 nærmere på, hvordan ledigheden forventes at udvikle sig fordelt på a-kasser, så kan det ses, at de største absolutte fald forventes hos 3F og HK samt FOA.

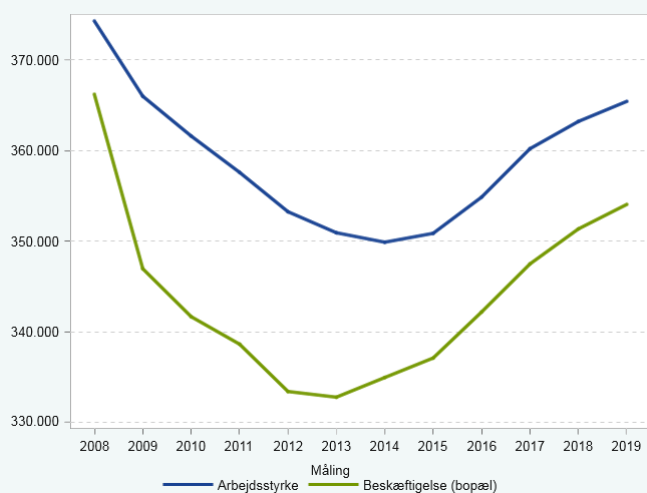
Tabel 3: Fremskrivning af ledigheden fordelt på a-kasser, fremskrivning fra 4. kvartal 2017 til 4. kvartal 2018

	2016K4	2018K4	Udvikling K4-16 til K4-18	
Akademikere	760	706	-55	-7%
Byggefag	101	85	-16	-16%
Fag og Arbejde	556	445	-112	-20%
Faglig Fælles A-kasse (3F)	1.816	1.545	-272	-15%
Funktionærer og tjenestemænd	1.020	908	-111	-11%
Handels- og Kontorfunktionærer (HK)	893	756	-137	-15%
I alt	12.951	11.726	-1.225	-9%
Ikke forsikrede	3.535	3.528	-7	0%
Metalarbejdere	307	253	-54	-18%
Nærings- og nydelsesmiddelindustrien	135	111	-24	-18%
Selvstændige	716	625	-91	-13%
Tekniske funktionærer	755	666	-90	-12%
Øvrige A-kasser	2.356	2.099	-258	-11%

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Arbejdsstyrke

Fig. 13: Udvikling i arbejdsstyrken og beskæftigelsen (fremskrivning fra 2017 til 2019)

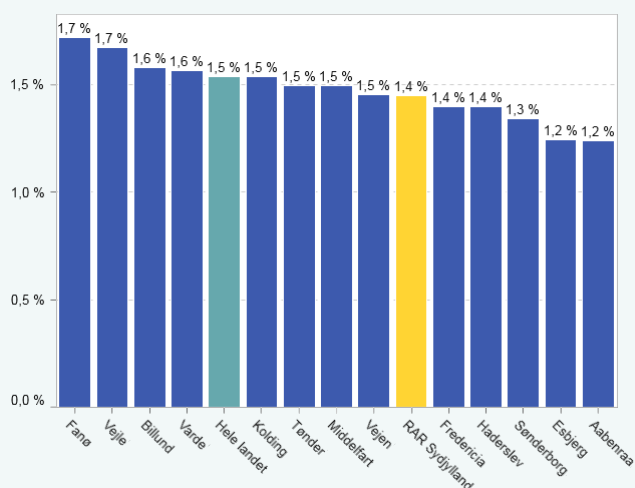

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Det fremgår af figur 13, at antallet i arbejdsstyrken i 2013 var på ca. 350.100 i Sydjylland. Det ventes at stige til godt 365.500 i 2019, hvilket svarer til en stigning på 4,1 pct. Bag ved denne udvikling ligger en stigning i beskæftigelsen og i befolkningen i samme periode.

En række gennemførte reformer de senere år har bidraget til at øge den strukturelle beskæftigelse. Reformerne – ikke mindst tilbagetrækningsreformen fra 2011 – vil virke med tiltagende styrke i de kommende år. Det har skabt plads til, at beskæftigelsen fortsat kan stige med reduceret risiko for, at der opstår udbredte flaskehalse på arbejdsmarkedet og tiltagende lønpres. Men med faldende ledighed og dermed en relativt meget lav ledighed kan der opleves stigende pres på arbejdsmarkedet. Blandt andet ses mangelproblemer ift. personer med de rette kvalifikationer – eksempelvis ingeniører og faglærte inden for industri og bygge/anlæg.

Fig. 14: Fremskrivning af arbejdsstyrken på RAR-område og kommuner, 2017 til 2019

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Der er ligeledes en risiko på lidt længere sigt for, at de udbudte kvalifikationer ikke kan følge med efterspørgslen. Derfor skal uddannelsesniveaulet løftes: De unge skal være bedre og bedre uddannede, og arbejdsstyrken skal videre- og efteruddannes. Det sidste kan samtidig være med til at skabe jobåbninger til dem, som har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet.

Som det kan ses af figur 14, så er der forskelle på, hvordan arbejdsstyrken forventes at udvikle sig frem mod år 2019.

Samlet set vil der i Sydjylland være en stigning i arbejdsstyrken på 1,4 pct. fra 2017 til slutningen af 2019. Fordelt på kommuner forventes Fanø og Vejle at få den største relative stigning på 1,7 pct..

Begreber og definitioner

- Lønmodtager beskæftigelsen (fig. 1, 2 og tabel 1): I figurerne vises antallet af beskæftigede lønmodtagere. Tallene angiver antallet af lønmodtagere, der har modtaget lønudbetaling inden for et område. Tallene er opgjort som antal fuldtidsbeskæftigede. Det er vigtigt at bemærke, at der er mindre forskelle mellem definitionen hos DST og den definition, der anvendes i Jobindsats. Derfor er tallene ikke direkte sammenlignelige. Data er hentet fra Jobindsats.
- Jobomsætning (fig. 3-5): Målingen opgør – i den valgte periode – antallet af tilfælde, hvor en person er startet i et nyt job. Ansættelserne tager udgangspunkt i lønudbetalinger i elndkomst, da vi ikke har oplysninger om start og sluttidspunkter for ansættelser. En ansættelse er defineret ved en lønudbetaling fra en arbejdsgiver til en person i en periode, hvor der i perioden før ikke var en lønudbetaling fra samme arbejdsgiver til samme person eller slet ingen lønudbetaling til den pågældende person. Data er hentet fra Jobindsats.
- Forgæves rekrutteringer (fig. 6 og tabel 2): Antallet af forgæves rekrutteringer anvendes til at sige noget om mangel-situationen. En forgæves rekruttering er defineret som en virksomhed, der ikke har fået besat en jobåbning med den type arbejdskraft, der efterspurgtes. Rekrutteringerne opgøres samlet og på brancher. Data er hentet fra Rekruttering, forår 2018, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.
- Balancestatus (fig. 7): Opgørelsen over balancestatus er et samlet overblik over, hvor mange stillingskategorier der kan identificeres som et område med ”paradoks”, ”mangel på arbejdskraft”, mindre gode beskæftigelsesmuligheder” eller ”gode beskæftigelsesmuligheder”. Data er hentet fra Rekruttering, forår 2018, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.
- Bruttoledigheden (fig. 8-10): Bruttoledigheden er defineret som antallet af ledige personer (dvs. ledige såvel som aktiverede). Tallene er sæsonkorrigeret (fig. 8) og opgjort med absolutte værdier, samt opgjort på a-kasser. Data er hentet fra Danmarks Statistik.
- Fremskrivninger af beskæftigelse, ledighed og arbejdsstyrke (fig. 11, 12, 13, 14 og tabel 3): Med udgangspunkt i den seneste Register Baseret Arbejdsstyrkestatistik (RAS) fremskrives beskæftigelsen, arbejdsstyrken og ledigheden. Fremskrivningen sker på baggrund af ØIM-prognose. Egne beregninger pba. indhentede data fra Danmarks Statistik.